

ŞİMDİLİK GAZETESİNDEKİ ŞİİR VE SANAT YAZILARI

Fatih SAKALLI

Ellili yılların süreli yayınları arasında kısa soluklu bir yayının macerası olsa da önemli isimlerin yer aldığı ve farklı türlerde edebî yazılara yer veren *Şimdilik* gazetesi, 1955 yılının Ocak ayı ile Haziran ayı arasında 6 sayı yayınlanır. Arkalı önlü tek yaprak şeklinde yayınlanan derginin ilk iki sayısı *Şimdilik* ‘Sanat Gazetesi’ başlığı ile okuyucu ile buluşurken üçüncü sayıdan itibaren *Şimdilik* ‘Fikir ve Sanat Gazetesi’ başlığı ile yayınlanır. Gazetenin ilk üç sayısında Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Tevfik Akdağ’dır. 4. sayıdan itibaren ise gazetenin sahibi ve sorumlu yazı işleri müdürü Ahmet Arkon’dur. Yazışma adresi olarak Maltepe Müjde Sokak İlkesen Apt 12/1 Ankara adresi verilir. Yıllık abone bedeli 180 kuruş, altı aylık abone bedeli 100 kuruş olarak belirtilen gazetenin aylık fiyatı ise 15 kuruştur. İlk iki sayısı Son Havadis Basımevi’nde basılan gazete, üçüncü sayısından itibaren Güzel İstanbul Matbaası’ndan basılır. Erdal Doğan, *Edebiyatımızda Dergiler* adlı kitabında *Şimdilik* gazetesi ile ilgili kısımda Cemal Süreya’nın bu gazete ile alakalı şu satırlarına yer verir: “Ocak 1955’te çıkıp altı ay sonra kapanmasına rağmen dönemin şair ve öykücülerini bir araya toplaması ve yeniyi aramalarında sarf ettikleri güç açısından önemli bir dergidir... *Şimdilik*’in çıktığı günleri yine bu derginin şairlerinden Cemal Süreya, *Papirüs*’te şöyle değerlendirir: O günlerde çıkmakta olan genç dergilerden, sanat sorunları üstünde düşünme, daha doğrusu düşünmeyi isteme özelliğiyle ayrılıyor. Yalnız yazarlarını böyle bir düşünme ortamına girerlerken yeterince silahlı olmadıkları hemeninden belli oluyor. Söz gelimi yurt gerçekleri, Batılılaşmak, toplumcu değerleri kollamak gibi kavramlar çok kez birbirine karıştırılıyor. Yine de bu dergide yazan

genç yazarlar tepkilerini ayrıntılandırırken bile bir kendini arama çabası içine giriveriyorlar. Altı sayılık yayın hayatı süresince yazarları üç kez kendi aralarında bölündükleri, anlaşmazlığa düştükleri hâlde, genel bir yenilik isteği, yazma tutkusu, bu çatlama gerisi geri planlara itiyor, o yılların şiir ve hikâye gereksinmelerine göre akıyor, onların içinde oluşuyor her şey. Yenilik isteği dedik. O sıralarda yeni yazmaya başlayan genç sanatçının oluşurken ki tavrı, gerçekten bir yenilik isteğiyle koşuludur. Ancak buna soyut bir yenilik isteği diyebilir miyiz? 1955'lerin genç sanatçısının yenilik isteği diyebilir miyiz acaba? O günkü yazar öyle düşünse bile, diyebilir miyiz? 1955'lerin genç sanatçısının yenilik isteği, o günlerde geçerli olan, devinen sanatın yarattığı bunalımdan, sanatçının o sanatta gördüğü, ama nedenlerine pek de inemediği tıkanmadan ileri geliyor. Özellikle günün şiiri genç şaire bir şey dememeye başlıyor. Üstelik kendi oluşum süreci bütün bütüne bu şiirin içinden geçtiği hâlde, bir şey dememeye başlıyor. Daha önemlisi, genç sanatçı, kendini o sanata pek yetenekli görmemeye başlıyor. Ve değişmesini istiyor o sanatın. Nasıl bir sanatı önererek? Belli değildir burası. *Şimdilik* dergisinde de bu tavrı buluyoruz.” (Doğan, 1997: 70) Vedat Günyol ise *Sanat ve Edebiyat Dergileri* adlı kitabında *Şimdilik* gazetesi ile ilgili şu yorumda bulunur: “*Sanat sorunlarına eğilen dergi, Cemal Süreya'nın dediği gibi, 1950'lerden sonra beliren şair, öykücü ve yazarların görüldüğü en derli toplu yayın organlarından biridir.*” (Günyol, 1986: 61-62) Yukarıda da ifade edildiği üzere sanatın sorunlarına eğilen ve bu tür yazılara da yer veren *Şimdilik* gazetesinin sayıları ve bu sayılarda yer alan yazılar ise şöyledir:

Şimdilik Gazetesi

Sayı: 1 / Ocak 1955

Muzaffer Erdost: Boş Tasa (yazı)

Tevfik Akdağ: Meta-Fizik (şiir)

İlhan Berk: Te Deum / Yanıt (şiir)

Orhan Duru: İhtiyar Bir Hikâyeci İçin (yazı)

Tarık Dursun K: Gâvur (hikâye)

Turgut Uyar: Geyikli Gece (şiir)

Nedret Gürcan: Şehir Şiiri (şiir)

Sayı: 2 / Şubat 1955

Turgut Uyar: Korkulu Uсталık (yazı)

Yılmaz Gruda: Yadsınan II (şiiir)

Tarık Dursun K: Acı Avrat (hikâye)

İlhan Berk: Yeni Gerçekler (yazı)

S. Aldanır: Bebe (hikâye)

Tevfik Akdağ: Kuanta (şiiir)

Başımıza Gelenler: Yenilik Dergisinden Naim Tiralı Yazıyor: Haydi Necati / Bir Örnek Eleştirme Türk Dili Dergisinde İlhan Geçer Yazıyor / Hisar Dergisinde İlhan Geçer yazıyor

Bize Gelen Kitaplar: Oktay Rifat – Karga ile Tilki (şiiirler) / Samim Kocagöz – Cihan Şoförü (hikâyeler) / Cengiz Yörük – Yoldaki Taşlar (hikâyeler) / Ali Püsküllüoğlu – Pembe Beyaz (şiiirler) / Hakkı Özkan – Bedava Hikâyeler (hikâyeler) / Turgut Yücel – Değişen Sokak (şiiirler) / M. Âkil Aksan – Fransız Şiiirinden Seçmeler (çeviri şiiirler)

Sayı: 3/ Mart 1955

Langston Hughes: Paris 'te Bir Cümbüşcübaşı (şiiir)

Tarık Dursun K: Sanatçının Ereği (yazı)

Yılmaz Gruda: Şiiirin Zorunlu Yönü (yazı)

Tevfik Akdağ: Sanatın Görevi (yazı)

Turgut Uyar: Gerçeğe Aykırı Bildiriler (yazı)

Olaylar: Artun Öldü / İhtiyarlar Dernek Kuruyor / Duhamel'in Türkiye'si/ Beklenen Godot / Orson Welles

Sinema: Roma Tatili / Vahşi İntikam / Kaçak

Tiyatro: Çayhane

Dergiler: Yenilik / Yeditepe / Varlık

Başımıza Gelenler:

Sayı: 4 / Nisan 1955

İlhan Berk: Cumartesi Karanlığı / Sur / Az / Gökyüzü Anakarasında / Sabah / Çağrı

Yılmaz Gruda: Yadsınan III

Paul Claudel: (Yazar Tanıtımı)

Olaylar: Biz Dememiş miydik / Godot Gelmiyor / Derdiyok ile Bah-tısiyah

Sinema: Sihirli Boru / Kardeş Kurşunu / Sahne Işıkları

Resim: Cemil Eren'in Yazısı

Dergiler: Seçilmiş Hikâyeler / Hisar

Kitaplar: Ay Işığında Çalışkur / Bulutun Rengi / Tatlı Perşembe

Başımıza Gelenler: Meğer Orhan Veli

Sayı: 5 / Mayıs 1955

Sait Faik'i Anıyoruz

Bir Bizden (Ömer Faruk Toprak)

Bir O'ndan (Sevgiliye Mektuplar IV)

Mehmed Kemal: Gönül Kedisi (şiir)

S Aldanır: Dünya Nüfus Sayımı (şiir)

Turgut Uyar: Kesiksiz Övgü (şiir)

Tarık Dursun K: Kolay Okunur Olmak (yazı)

Tevfik Akdağ: Randevu (şiir)

Fakir Baykurt: Güdümlülük (yazı)

Mahmut Makal: Ahmet, İsmail, Hacı (anlatı)

Olaylar: Cocteau /Yeni Champion/ Özür Dileriz / Oscar Armağanı

Müzik: İstanbul'da (Alp Alpöge'nin yazısı)

Kitaplar: Dağda Ateş Yakanlar (Ahmet Arkon'un yazısı) / Tedirgin Gece (Yaşar Kaydır'ın Yazısı) / Köroğlu (Yaşar Kaydır'ın Yazısı)

Tiyatro: Bir Ümit İçin (Yılmaz Oktay'ın Yazısı)

Sayı: 6 / Haziran 1955

Ömer Faruk Toprak: Yeni Kuşak (yazı)

Tevfik Akdağ: Neredeyiz (yazı)

Cemal Süreya: Şu da Var (şiir)

Ahmet Oktay: Mahzun Hem de Umutlu (şiiir)

Ahmet Arkon: İmbatla Gelemeyen (yazı)

Yılmaz Gruda: Bir Perdelik Oyun (şiiir)

Tarık Dursun K: Mutlu Azınlık Çıkmazı (yazı)

Selim Eren: ACA (şiiir)

Olaylar: Şairler Yaprağı / Elia Kazan / Hasan Kaptan

Dergiler: Kaynak / Son Mavi / Varlık

Tiyatro: Jezabel

Resim: Devlet Resim ve Heykel Sergisi (Cemil Eren'in yazısı)

Kitaplar: Cihan Şoförü / Gölge

A.Yedidağ: Sait Faik'in Yerine Kendilerini Ananlar (yaşantı)

Bize Gelen Kitaplar: Atilla İlhan – Yağmur Kaçağı (şiiirler) / İlhan Berk – Köroğlu (şiiirler) / Salah Birsal - Hacivat'ın Karısı (şiiirler) / Ömer Faruk Toprak – Dağda Ateş Yakanlar (şiiirler) / Nevzat Üstün – Cüceler Çarşısı (şiiirler) / Necati Cumalı – İmbatla Gelen (şiiirler) / Franz Kafka – Değişim (Roman) / Kamuran S. Yüce – Gölge (şiiirler) / A. Faruk Kakinç – Gece Yarısı (şiiirler)

Gazetenin ilk sayısında Muzaffer Erdost'un 'Boş Tasa' adlı yazısını görürüz. Erdost, bu yazısını Memet Fuat'ın *Yeditepe*'nin 73. sayısında yayınladığı 'Yenilikten Öncesi' adlı yazısına istinaden kaleme alır. Yazıda Mehmet Fuat'ın yeniliği iki şekilde yargıladığından söz eden Erdost, bu iki şeklinden iyi bir yargılama yöntemi olmadığı üzerinde durur. Her sanat eserinin, çağında, çağının bütün imkânları, imkânsızlıkları içinde araştırılması gerektiğini söyler ve ona göre değerlendirme yapmanın daha doğru olduğunu ifade eder. Bunun da her yazarı ayrı ayrı değerlendirmekle, eleştirmekle gerçekleşeceğini belirtir. Sözlerinin devamında ise her yeniliğin yaşayacağını ve yarına kalacağını belirten Erdost, çünkü kendisinden sonra ortaya çıkacak yeniliğin de onun bir işlevi olduğunu vurgular. Yazısının sonunda ise genel yargılamalar yapılmamasını belirterek genç yazarların bir şeyleri aramasından kuşkulandırılmaması gerektiğini ifade eder. Bu yazarların her gün bakır bulurlarsa bir gün altın da bulmanın yollarını araştıracaklarını dile getirir.

İlk sayıdaki diğer bir yazı ise Orhan Duru'nun 'İhtiyar Bir Hikâyeci İçin' adlı yazısıdır. Duru, bu yazısında hikâyenin ne olduğu, neler yapabileceği ve hikâyede yer alan kavramlar (yer, zaman, olay, konu) üzerindeki düşüncelerini açıklar. Hikâyeye yazma sanatı konusunda incelemeler yazılması gerektiği üzerinde durur. Ülkemizde belli bir hikâyeye anlayışı olmadığından, hikâyeye yazarlarımızın hikâyeye üzerinde düşünmediklerinden söz eder. Hikâyeye yazma isteğinde olduklarından ve belli bir yenilik oluyorsa bunun kendiliğinden gerçekleştiğinden bahseder. Hikâyecilerimizin bütün düşüncelerinin, hikâyeye yazma sanatı üzerine düşündüklerini yayınlamak zorunda olduklarından söz eden Duru, hikâyecilerimizin bunu yapmayarak kendi kimliklerini ortaya koymadıklarını belirtir. Hikâyeye üzerine eleştiri yazılarının da az olduğunu dile getirir. Ömer Seyfettin'den beri hiçbir hikâyecimize "Sen ne yapıyorsun?" diye sorulmadığını, bunun sanatımız için büyük bir eksiklik olduğunu ifade eder. Daha sonra bir hikâyede önemli olan unsurlar üzerinde duran Duru, hikâyenin bütün gücünü, sonucunu, yaptığı etkiyi olaydan aldığı, hikâyenin esas yükünün olay üzerinde olduğunu ve gerçeğe uygun olup olmamasının bizi fazla ilgilendirmediğini belirtir. Yazısının devamında her hikâyenin kendine özgü bir zamanının olduğundan söz eden Duru, bu zamanın aslında yaratılmış bir zaman olduğunu ifade eder. Hikâyenin kendine özgü zamanı, olayı ile bir bütünlük, bağımsızlık kazandığını vurgular. Kişilerin ise olayın ortaya çıkmasına sebep olan kuklalar olduğundan söz eder ve bu kuklaların iplerinin yazarın elinde olduğunu, bunların kendilerine ait kişiliklerinin olmadığını belirtir. Hikâyeyi roman gibi düşünemeyeceğimizi dile getiren Duru, kişiler yaratma işinin romana bırakılması gerektiğini, hikâyenin ise olaylar yaratma sanatı olduğunu söyleyerek yazısını bitirir.

Gazetenin ikinci sayısındaki ilk yazı, Turgut Uyar'ın 'Korkulu Ustalık' adlı yazısıdır. Uyar, bu yazısında "Ortaya bir akımın ustası çıkarsa o akımda, yapılabilecek her şey yapılmış demektir. Bundan sonra yapılacaklar hep bir örnek şeyler olacaktır." diyerek bir akımın ustaları ortaya çıkınca; o akımın da o ustanın da artık gücünü yitirdiğini ifade eder. Edebiyatımıza en büyük kötülüğü eleştirme yaptığını sanan kötü yazarların ettiğini belirtir. Okuyucunun amacının yapıt, sanatçının amacının ise yaratma olduğunu belirten yazar, Orhan Veli'nin Garip'le gerisinde iyi kötü usta bir şair veya ustalaşmaya başlamış bir şair bıraktığını

ifade ederek yaratmanın ancak acemilikle olduğunu, bildiğini dile getirir. Uyar, sanatçıyı yitiren şeyin ustalık olduğunu belirterek “Usta olmaktan korkunuz.” cümlesiyle yazısına son verir.

İkinci sayıdaki diğer bir yazı ise İlhan Berk’in ‘Yeni Gerçekler’ adlı yazısıdır. Berk, yenilik isteğini bir eleştirmenin kuşkuyla karşılaşması neticesi bu yazıyı kaleme aldığını belirterek sözlerine başlar. Yeryüzünde korkulacak şeyin yenilik değil, kişinin kendini tekrar etmesi olduğunu, yeniliğin şimdiye kadar hiçbir kötülüğünün olmadığını ifade eder. Sanatçıyı kendinden öncekilerden ya da çağdaşlarından ayıran şeyin yeni gerçekler, güzellikler olduğunu söyler. Yeni gerçeklerin yeni biçimler getirdiği, gerçek yeniliğin yeni öz biçimi işi olduğunu vurgular. Eski biçimlere yeni özlere sokma işinin yenilik olmadığını belirtir. Yeniliği; deyişte, yeni bir arayışta, söyleyişte, yöntemde bilmenin de yeniliğe giden başka bir yol olduğunu ifade eder. Yeni olan şeyde, her şeyden önce çağımıza olan bağlılığı anladığını, başka hiçbir şey anlamadığını söyleyerek yeniye olan bakış tarzını açıklar.

Gazetenin üçüncü sayısındaki ilk yazı, Tarık Dursun K’nın ‘Sanatçının Ereği’ adlı yazısıdır. K, bu yazısına sanatçının bir ereği olması gerektiğini ifade ederek başlar. Sanatçının varmak istediği bir son, tuttuğu bir yol olduğunu belirten K, ereğinin de bu olduğunu belirtir. Sanatçıların kiminin daha iyi bir yaşama düzeni için yazdığını, kiminin sanat için yazdığını, kiminin toplumsal yaralara parmak basmak için yazdığını, kiminin yarına kalma umuduyla, kiminin ise toplum için yazdığını ifade eden K, her birinin birbirinden farklı inanmışlığı ve ereği olduğunu dile getirir. Sanatçının o ereğini, o inanmışlığını yazdığını vurgular. Sanatçının gerçek özgürlüğünün işte buradan kaynaklandığını ve hiçbirini inanmışlığından vazgeçiremeyeceğimizi ifade eder. Sanatçının ereğine inanmış bir kişi olduğunu belirten K, inanmışlıklarından vazgeçtiklerinde sanatçı diye bir yönlerinin kalmayacağını vurgulayarak yazısını bitirir.

Üçüncü sayıdaki ikinci yazı ise Yılmaz Gruda’nın ‘Şiirin Zorunlu Yönü’ adlı yazısıdır. Gruda yazısına “Şiir nedir veya ne değildir?” sorusunu sorarak başlar. Böyle bir yargı ve tanım için saptanmış bir ölçünün olmadığını, tek ölçünün ben veya görüş birliği etmiş üç, beş benin olduğunu ifade eder. Sözü edilen benin keyfi ve soyut olmadığını, birtakım düşünce ve görüşlerinin olduğunu; insanın ekonomik bir çevrenin etkilerinde yaşadığını, tarihi, Batı’nın bizim için ne olduğunu, şiirini, mem-

leket gerçeklerini kabul etmiş bir yöntem üzerine kurmak gerektiğini bildiğini ifade eder. Bizi iyi veya kötü eden şeyin, salt madde yoksunluğu, dış gerçekler olmadığı; tutumumuzun, gördüklerimizin, yaşadıklarımızın, davranışlarımızın etkileri ile kendi çabamızla iyiye ve kötüye yöneltmemiz olduğunu söyler. Bu nedenle gördüklerimizi, yaşadıklarımızı, çevremizin davranışlarının kurduğu olayları, olayların etkisindeki iç evrenimizi, evrensel anlamda iyiye, güzele, doğruya götürececek öğeleri yazacaklarını belirtir. Gruda, insanın boğuntusunu doğuran şeyleri samimiyetsizlik ve yalan olarak niteleyerek şiirin bunların ötesinde durduğu müddetçe şiir olacağını ve zorunlu yönünün bu olduğunu vurgulayarak yazısını sonlandırır.

Bu sayıdaki diğer bir yazı, Tevfik Akdağ'ın 'Sanatın Görevi' adlı yazısıdır. Akdağ, dünya uluslarının sanat tarihine bakarak sanatın "Eşyayı veya insanı, bir estetik içinde şekillendirmektir." şeklinde bir tanım yaptıklarını belirterek yazıya başlar. Daha sonra sanatın nasıl yapıldığını ve görevinin ne olduğunu izaha çalışır. Sanatın nasıl yapıldığı hususunda sanatın bütün malzemesinin eşya ve insan olduğunu belirtir. Bunların birinin veya ikisinin birden var oluşunun, hareket edişinin, hareketlerinden doğan sonuçların iç içe sanatı yaptığını söyler. Eşya ekseninde yapılan sanatın edilgen, insan eksenli sanatın ise etken olduğunu ifade eder. Bitmiş, tamamlanmış bir sanat yapıtının artık yalnızca kendisinin olmaktan çıktığını, onun veya şunun, onların veya şunların olacağını vurgular. Sanatçının yapıtını insan üzerine, insan için insan ile kurarken insanın sadece ekonomik bir varlık olmadığını, onun bir iç yapısının, iç yapısından doğan sonuçlarının yaşayışı üzerindeki etkisinin olduğunu bilmesi gerektiğini ifade eder. Bunun, insanın manevi tarafı ve iç gerçeği olduğunu söyleyen yazar, bundan kaçamayacağımızı söyler. Gruda, bu manevi tarafın / iç gerçeğin tutulması, yönetilmesi ve geliştirilmesi gerektiğini, sanatın görevinin bu olduğunu belirterek yazısını sonlandırır.

Üçüncü sayının son yazısı ise Turgut Uyar'ın 'Gerçeğe Aykırı Bildiriler' başlıklı yazısıdır. Uyar, yazısına bizde eleştirmenliği, denemeciliği, kendine iş edinmiş, dert edinmiş kimsenin olmadığını söyleyerek başlar. Bunun birtakım sebeplerinin olduğunu söyleyen Uyar, sebeplerden birini, eleştirmenliğin, denemeciliğin çetin, yorucu, düşünme ve yöntemli bir düşünce gücünü gerektiren bir iş olmasına bağlar. Dergilerde bunları yapanların ya şair ya da hikâyeci olduğunu belirtir. Bu yazıları yazan-

ların ya şiirden ya da deneme veya eleştiriden vazgeçmeleri gerektiğini söyleyen şair, böylece edebiyatımızın birbirini yalanlayan iki kişiden kurtulacağını, ya orta karar bir şair ya da bir denemeci kazanacağını belirtir ve bundan ötesinin sahtecilik olduğunu söyleyerek yazısını bitirir.

Şimdilik gazetesinin dördüncü sayısında şiir veya sanatla ilgili bir yazı yer almaz. Bu sayıda; şiirler, olaylar, yazar tanıtımları, resim yazıları, sinema, dergiler, kitaplar gibi başlıklar altında yazı ve şiirlere yer verilmiştir.

Beşinci sayının ilk yazısı, Tarık Dursun K'nın "Kolay Okunur Olmak" adlı yazısıdır. Tarık Dursun K, bu yazısına kolay okunur olmak ile çok okunur olmanın, çok okunmanın hep aynı kapıya çıktığını söyleyerek yazıya giriş yapar. Sözlerinin devamında çok okuru, çok okunmayı kolay okunur olmanın sağladığını ifade eder. Çağımızın insanının zora gelmediğini, geçmişte yüzlerce sayfalık kitapları sabırla okuyan okurların şimdilerde kalmadığını belirtir. Küçük hikâyeye okumanın roman okumanın önüne geçtiğini söyler. Orhan Kemal, Samim Kocagöz gibi toplumun romanının yazar yazarlardan ziyade sokak romancıları adını verdiği romancıların konusu aşk olan ve çoğu birbirinin aynı olan romanlar yazarak okur çoğunluğunu ellerinde tuttıklarını ifade eder. Topluma inmenin, toplumun romanının, hikâyesinin, şiirinin çok okunur olmak anlamına gelmediğini, kötü romancı olarak nitelendirdiği yazarların çoğunluğun ne istediğini bildiklerini ve o yüzden okuru avladıklarını söyler. Çoğunluğun kendilerinin yazdıklarını okumadıklarını dile getirir. Ülkede bir mutlu azınlığın olduğunu ve kendilerini onların okuduğunu ifade eder. Yaşanılan çağda çoğunluğun yazarı olmanın önemli olduğunu, bizim ülkemizde ise kişinin ancak ölünce yarına kaldığını belirtir. Kendisinin bugün okunur olmadıktan sonra öldükten sonra yarına kalmasının ne önemi olduğunu söyleyerek yazısını bitirir.

Beşinci sayının ikinci yazısı ise Fakir Baykurt'un 'Güdümlülük' adlı yazısıdır. Baykurt, öğrencilik günlerinde yazdığı şiirlerden ve o yıllara ait hatıralarından söz ederek yazısına başlar. Yazısının sonlarında ise güdümlülük kavramına değinir. Güdümlülük dedikleri şeyi sorgular. Buyrukla, emirle yazı yazarların güdümlü olarak nitelendirildiklerini, kendisinin öğrenciliğe sığıp çobanlığından geldiğini, bu nedenle gütmenin güdümlenin anlamını, bu kavramı piyasaya sürenlerden daha iyi bildiğini ifade eder. Bugün güdümlü diye nitelenen edebiyatın aşk konusunu

ikinci, üçüncü plana attığını, bu edebiyatın yurdun kalkınma davalarını, insanlarımızın toplumsal problemlerini anlatmaya çalıştığını ama güdümlü sayıldıklarını belirtir. Aşk şiirleri yazarların güdümlü sayılmadıklarını, bu nedenle daha çok karalanmadıklarını söyler. “Fesleğen Kokulu” şiirinin ise kendisinin ilk ve son güdümlü şiiri olduğunu, konusunun da sevgi, sevdâ olduğunu belirtir ve “Teeeh” diyerek bu tanımlamaya katılmadığını göstererek yazısını bitirir.

Gazetenin son sayısındaki ilk yazı, Ömer Faruk Toprak’ın “Yeni Kuşak” adlı yazısıdır. Toprak, yazısına yeni bir kuşağın yürümeye başladığını, Mustafa Kemal devrimi içinde yeni harflerle okuyup yazan sanatçı kuşağının gençlik çağından çıktığını belirterek başlar. Bugünkü gençliğin istekle, ateşle sanat alanında yürüyerek Türkiyemizin daha da yücelmesi uğruna savaştığını vurgular. Sanatçının da vatani meydana getiren öğelerden biri olduğu, onun da omuzlarında bir sorunu taşıdığını ifade eder. Gençliğin bugünkü hayat ilişkilerinin çağımızın sosyal olayları karşısındaki fikirleri ve hislerinin eski kuşağınkilere uymadığını belirtir. Gerçek sanat gücü ile yürüyenleri, umutla dinlemeyi, okumayı bilmemiz gerektiğini, söyler. Gençlerin çoğu zaman yadsıyan kişiler oldukları, kendilerinden öncekileri çarçabuk yermek istediklerini ve yediklerini, kısa kısa hayranlıklarının olduğunu, iyi sanat eserlerinin ortaya çıkmasını, onlarla alay etmenin durdurmayacağını ifade eder. Yerilseler de, övülseler de iyi sanat tutumu olan sanatçıların yürüyecekleri ve yükseleceklerini, memleketlerine esenlik kazandıracaklarını dile getirir ve bunda da hiç şüpheye düşmediğini belirtir. Genç sanatçıların kendilerine bir başka iç düzen ve hayat aradıkları, dış dünyanın onlar için yetersiz olduğunu vurgular. Şu veya bu biçimde açıklanmak, söylenmek çabasının onları ileri ittiğinden söz eder. Sanat çabalarının şimdilerde yetersiz olmasının gelecekte de öyle kalacaklarını göstermeyeceğini belirtir. Yeni yeni yazmaya, sesini duyurmaya başlayan kuşağın daha soluklu olacağını, olması gerektiğini, onlardan güçlü kalemler çıkacağını söylemenin fazla olmayacağını söyleyerek yazısını sonlandırır.

Gazetenin son sayısındaki ikinci yazı ise Tevfik Akdağ’ın “Neredeyiz” adlı yazısıdır. Akdağ, yazısına dünya sanat alanında hâlâ bir Türk adının olmadığını söyleyerek başlar. Bunun nedenlerini sorgulamaya başlar. Bu hususun üzerinde hakkı ile durulmadığı, şimdiye kadar yazılanların çoğunun hep kendimizi tanıtamadığımızdan, reklam yapama-

dığımızdan şikâyet olduğu, bunda da bir derece haklarının olduğundan söz eder. Ve bu hususu I- Batıya Göre Edebiyatımız II- Halka Göre Edebiyatımız III- Sanatçıya, Yazara Göre Edebiyatımız başlıklarında değerlendirir. Batı'ya göre edebiyatımız bölümünde Batılıların ellerine alıp da işte bu Türk yapıtı dememelerini, içinde Türk'ü öven, Türk halkının uygarlığını, yaşama şeklini tam anlamıyla gösteren bir yapıtın yokluğuna bağlar. Günümüzde Batı sanatının insanların ortak - değişmez yönlerini deyimlemekten çok kendi toplumlarının özelliklerini, şartlarını verdiğini ifade eder. Batı anlamına uygun yapıtlar vermeyişimizin nedenini de şu üç nedene bağlar. 1. Cumhuriyet'ten önceki tarih anlayışına. 2. Türk dili diye bir kültür dilinin olmamasına 3. Tartışma özgürlüğü diye bir şeyi hâlâ hazmedemeyişimize. Halka göre edebiyatımız kısmında ise Akdağ, sanatçının, yazarın yapıtına çalışmasına karşılık bir kazanç elde edememesinden söz eder ve sanatçının ekmek parasını yapıtına ödenen karşılıktan çıkarması gerektiğini belirtir. Bu işte halkın da rolü olduğunu söyleyen Akdağ, halkın, sanatçıyı yazar, değiştirici, yapıcı olarak değil sadece eğlendirici, güzel vakit geçirtici olarak gördüğünü bu nedenle sanatçının - yazarın sadece para kazanmak için hafif yapıtlar verdiğini ifade eder. Edebiyatın bir okul, yazarın, sanatçının bir öğretmen olarak kabul edildiğinde ve bu iş ciddiye alındığında sanatçının - yazarın bir bilim adamı gibi oturup çalışacağı ve ancak o vakit ele güne karşı "işte bizim yapıtımız" diyebileceğimizi belirtir. Sanatçıya, yazara göre edebiyatımız kısmında ise bu işte sanatçının, yazarların da suçu olduğunu, üne çabuk erişebilmek için hiç hoş olmayan yollara başvurduklarını söyler. Sanatçı ve yazarların çocukça kıskançlıklarının, mahalle kavgalarının kendilerine olan güvenlerine, çalışmalarına çelme taktığını, aynı şekilde dostluk, ağabeylik değerlerinin, sanat değerleri ile karıştırılmalarının da kendilerine çok zarar verdiğini ifade eder. Akdağ, yazısının sonunda işin hem halka hem sanatçıya- yazara düştüğünü söyler ve halkın sanatçıyı, yazarı tutarak uyarması gerektiğini, sanatçının, yazarın da daha çok çalışarak bu sebepleri yenmesi gerektiğini belirterek yazısını tamamlar.

Bu sayıdaki üçüncü yazı, Ahmet Arkon'un "İmbatla Gelemeyen" adlı yazısıdır. Ahmet Arkon, bu yazısında Necati Cumalı'nın *İmbatla Gelen* adlı şiir kitabını eleştirir. *Harbe Gidenin Şarkıları* eseri ile belkelerde yer eden yaşayan şiirlerin şairi Cumalı'dan böyle bir kitap beklemediğini; *İmbatla Gelen* adlı kitaptaki şiirlerin hep aynı, tek düzenli,

yalın ve ince (!) olma iddiası taşıyan şiiriyetsiz, laf mısralardan oluştuğunu belirtir, hayal kırıklığını dile getirir. Arkon, yazının devamında Cumalı'nın bu kitabındaki şiirlerinden örnekler verir ve ondan istenen şairi ümit ettiklerini belirterek yazısını sonlandırır.

Bu sayıdaki son yazı ise Tarık Dursun K'nın 'Mutlu Azınlık Çıkamazı' adlı yazısıdır. Yazar, bu yazısında Mehmet Fuat'ın Yeditepe'deki yazısından örnekler vererek çok okunur olma ve çok okurlu olma konusunda görüşlerini dile getirir. K, günlük basın okurunun, yazarı ve vazgeçilmezi olmanın, kolay okunur olmaya eşit olduğunu belirtir. Bunun için ilk önce mutlu azınlıktan geçmemiz gerektiğini ifade eder. Günlük basına girenlerin daha kolay çoğunluğa indiklerini, daha okunur olduklarını ve kitaplarının daha çok sattığını söyler ve Orhan Kemal'den örnek verir. Önceki yazısında da belirttiği mutlu azınlığın artık karın doyurmadığını, yenici sanatı tatmin etmediğini ifade eder. Yazısını, "Mutlu azınlığı kanıksamanın çağı artık gelmedi mi?", "Mutlu azınlık çemberinden ne zaman kurtulacağız?" soruları ile sonlandırır.

Sonuç olarak 1955 yılının Ocak - Haziran ayları arasında 6 sayı yayınlanan *Şimdilik* gazetesi, önemli isimlerin nitelikli yazılarının yer aldığı ciddi bir süreli yayın olarak nitelendirilebilir. Resim, hikâye, şiir, tiyatro, sinema, sanat, olaylar, yaşantı, dergi, müzik, başımıza gelenler, yazar tanıtımı, kitap tanıtımı, anlatı, olaylar ile yazımıza konu olan sanat ve şiir yazıları gibi birçok türde yazının yer aldığı dergi, altıncı sayısında "Okurlarımıza" başlığı altında şu satırlara yer vererek yayın hayatına bir süre ara verdiğini bildirir: "Şimdilik, bu sayı ile altıncı ayını doldurmuş bulunuyor. Şartlarımız pek elverişli olmadığından şimdiye kadar çıkan sayılarımızda tam anlamı ile istediklerimizi yapamadık. Hem daha iyi çıkmamızı sağlayacak imkânlar bulmak için, hem sanat gazetelerinin yaz aylarında pek satılmadığını bildiğimiz için Eylül ayına kadar yayınıma ara veriyoruz. Gelecek sayılarımız için daha çok sizlerin yardımlarını bekliyor, tekrar buluşmak üzere hoşça kalın diyoruz." (*Şimdilik* gazetesi, 1955: sayı: 6, sayfa: 2) Tekrar buluşmak dileğiyle ara verdiklerini söyleyen gazete, bu son sayı ile yayın hayatını da noktalamış olur.

Kaynaklar

Şimdilik gazetesi (1955), 1 - 6. sayılar, Ankara.

Doğan, Erdal (1997), *Edebiyatımızda Dergiler*, Bağlam Yayınları, İstanbul.

Günyol, Vedat (1986), *Sanat ve Edebiyat Dergileri*, Alan Yayıncılık, İstanbul.